

Egyetemisták szabadidősport-(szolgáltatás) fogyasztása

Szabó Ágnes

76. sz. Műhelytanulmány
HU ISSN 1786-3031

2006. október

Budapesti Corvinus Egyetem
Vállalatgazdaságtan Intézet
Veres Pálné u. 36.
H-1053 Budapest
Hungary

Egyetemisták szabadidősport-(szolgáltatás) fogyasztása

Szabó Ágnes
Üzleti Gazdaságtan Tanszék

Összegzés

A szabadidősport nem alapszükséglet, az egyén döntése – jelen tanulmány esetében az egyetemi hallgató döntése – hogy diszkrecionális jövedelméből szán-e rá, és ha igen, mennyit. 2006 májusában 539 egyetemi hallgatót (közgazdászokat, jogászokat, mérnököket és bölcsészeket, mint ahogy 2004-ben egy hasonló kutatás esetében) kérdeztünk meg Interneten keresztül szabadidő eltöltési szokásaikról, értékorientációjukról és természetesen szabadidősport-fogyasztásukról: milyen gyakran, miért, mit sportolnak, miért azt az adott sportágat választják, hol, mennyi ideig sportolnak, mennyit költenek sportolásra, és milyen tényezők fontosak számukra egy szabadidősport-szolgáltató kiválasztásánál. A számtalan érdekes eredmény (melyeket a 2004-es tanulmány eredményeivel összevetettünk) közül kiemelendő, hogy a rendszeresen sportoló egyetemi hallgatók 57,7% igénybe vesz valamilyen üzleti alapon működő szabadidősport-szolgáltatót (míg a teljes lakosság mindössze 15 %-a teszi ezt). Az ár, a könnyű megközelíthetőség valamint a nyitvatartási idő a három legfontosabb tényező a szolgáltatók kiválasztásánál.

Kulcsszavak: egyetemi hallgatók, sportolási szokások, szabadidősport, szabadidősport-fogyasztás, szabadidősport-szolgáltató, szabadidős tevékenységek

Abstract

The leisure sport is not a basic material need, it depends on the individuals – in the case of this study on the university students – whether they would like to spend their disposable income on it or to what extent they are willing to do it. In May 2006, 539 university students were questioned via Internet (students of economics, law, engineering and arts, like in the case of a similar study in 2004) about their spare-time activities, their value judgements and naturally about their leisure sport consumption: how often, why, what kind of sport they do, why that, where, how long, how much it costs for them and what is important in the case of a leisure sport service. Among the several interesting outcomes (comparing with the outcomes of the former study) one of the most important is that 57,7 % of university students regularly doing sports use the leisure sport services (considering the whole society this number is only 15 %), in the case of which the price, the easy approach and the opening hours are of primary importance.

Keywords: university students, sports habits, leisure sport, leisure sport consumption, leisure sport service, spare-time activities

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS	4
2. SZEKUNDER FORRÁSOK EREDMÉNYEINEK ÁTTEKINTÉSE	5
3. A PRIMER KUTATÁS	7
3.1. ELŐZMÉNYEK	7
3.2. A KUTATÁS KORLATAI	10
3.3. EREDMÉNYEK	10
3.3.1. <i>Demográfia</i>	10
3.3.2. <i>Szabadidős tevékenységek</i>	11
3.3.3. <i>Értékorientációk</i>	12
3.3.4. <i>Sportolási szokások</i>	14
3.3.4.1 A sportolás gyakorisága	14
3.3.4.2 A sportolás indokai, motivációi	16
3.3.4.3 A sportágak iránti kereslet	17
3.3.4.4 Az adott sportág választásának indokai	19
3.3.4.5 A szabadidősportra való költés	20
3.3.4.6 Aki nem sportol, miért nem?	20
3.3.4.7 A személyiség szerepe a sportolásban	20
3.3.4.8 „Újabb aspektusok”	20
4. ÖSSZEGZÉS	22
5. MELLÉKLETEK	24
5.1. 1. SZÁMÚ MELLÉKLET: DEMOGRÁFIAI ADATOK A MINTÁBAN	24
5.2. 2. SZÁMÚ MELLÉKLET: SZABADIDŐ-ELTÖLTÉS, ÉRTÉKORIENTÁCIÓ	25
5.3. 3. SZÁMÚ MELLÉKLET: A SPORTOLÁS INDOKAI, MOTIVÁCIÓI	26
5.4. 4. SZÁMÚ MELLÉKLET: A LEGKEDVELTEBB SPORTÁGAK	26
5.5. 5. SZÁMÚ MELLÉKLET: ÚJ, DIVATOS SPORTOK KERESLETE	27
5.6. 6. SZÁMÚ MELLÉKLET: HOL SPORTOLNAK	27
5.7. 7. SZÁMÚ MELLÉKLET: MELY SZEMPONTOK FONTOSAK EGY SZABADIDŐSPORT- SZOLGÁLTATÓ ESETÉN	28
6. FORRÁSJEGYZÉK	29

1. Bevezetés

„Ha az ifjúkorban felhalmozódó tőkék között nem kap helyet a testkultúra, a szomatikus vagy biotőke, akkor az ember egészségét életveszélyesen fenyegető civilizációs ártalmak kompenzáció hiányában túlsúlyba kerülnek és ezt a malört a gazdasági tőke bármilyen nagyságával meg a kulturális tőke akár zseniálisra történő felhalmozásával sem lehet kivédeni... megette a fene a gazdaságot és a tudást, ha nincs egészség!” (Takács, 1999, 339. old.)

Melyek is ezek a civilizációs ártalmak?

- A gépesítés, automatizálás eredményeképp a fizikai aktivitásunk csökken, a terhelésünk statikus, egyoldalú és monoton, életmódunk egyre mozgásszegényebb.
- Az egyre nagyobb arányú szellemi igénybevétel rombolja az idegrendszert, a mindennapi hajsza, az egyre jobbat és egyre többet teljesítés kényszere rengeteg stresszhelyzetet teremt.
- Rengeteg a környezeti ártalom, szennyezett a környezet, sok a zaj.
- Helytelenül táplálkozunk, a jóléti társadalmakban jellemző a túlfogyasztás, valamint jellemző az alkoholhoz, dohányzáshoz, droghoz menekülés, hogy csak a legjellemzőbbeket említsem.

Mindezek következtében egészségi állapotunk mind fizikai, mind szellemi értelmekben romlik. Ellenálló- és alkalmazkodóképességünket fejlesztenünk kell, hogy ezeket az átkokat és káros hatásait elkerülhessük, legyőzhessük. Ehhez az egyik legfontosabb, és legegyszerűbb eszközünk a sport. Hiába nevelnek az egyetemeken és a főiskolákon nagy tudású mérnököket, jogászokat, tanárokat, közgazdászokat, ha többségük már az iskolában töltött évek alatt is mozgásszervi, idegrendszeri, szív- és keringési panaszokkal küzd. Pedig a fiatalok, és főleg az egyetemisták még mindig többet sportolnak, mint az idősebbek és az alacsonyabb iskolai végzettségűek...

Mielőtt az egyetemisták szabadidősport-fogyasztását elemzem, adok egy gyors áttekintést a magyar társadalom, valamint a magyar fiatalok sportolási szokásairól a fellelhető szekunder források alapján. A primer kutatás egy 2004-es kutatásom megismétlése, kiegészítve a sportszolgáltatókra vonatkozó igényekkel. Jelen kutatás az „Üzleti elemek a szabadidősportban - A szabadidősport gazdálkodástana” című tanulmány keretén belül készült (kutatásvezető és a tanulmány szerzője Dr. András Krisztina), a Nemzeti Sporthivatal (NSH) megbízásából, mely tanulmánynak részfejezete volt az érintettek azonosítása, bemutatása, jellemzőiknek ismertetése. Az egyértelmű, hogy a legfőbb érintett a fogyasztó. Számára a sport élvezeti értékkel bír, de a legfontosabb "hozam" az egészségére gyakorolt hatás. A

sportvállalatok feladata, hogy fogyasztóvá tegyék a jövedelemtulajdonosokat. Az üzleti elemek igazából akkor létezhetnek, ha a fogyasztók érdeklődését ki tudják váltani a sportszolgáltatók, és ezt fenn is tudják tartani hosszú távon. A szabadidősport nem alapszükséglet, az egyén döntése, hogy diszkrecionális jövedelméből szán-e rá, szabadidősport-fogyasztó lesz-e vagy sem. Kulcstényező lehet: a fogyasztóorientált szolgáltatás, és a minél elégedettebb vevő. Ez az oka tehát, hogy a szabadidősport-szolgáltatókkal kapcsolatos igények is belekerültek a kérdőívbe, hisz kulcskérdés lehet, hogy egyáltalán van-e irántuk kereslet, és hogy mely szempontok fontosak igénybevételükkor.

A kutatás eredményeinek ismertetését az egyetemisták demográfiai adataival kezdtem, majd szabadidős tevékenységeik gyakoriságát, értékorientációjukat ismertettem. Sportolási szokásaikat a milyen gyakran, miért és mit sportol kérdések mentén elemeztem, továbbá érdekelt az is, hogy miért az adott sportágat választották, mennyit költenek szabadidősportra, és ha nem sportolnak, miért nem, valamint hogy milyen kapcsolat van a személyiség és a sportolás gyakorisága között. Mindezeket az eredményeket összevettem a 2004-es kutatásom eredményeivel. Új elem volt a sportolás helye és az egy alkalommalossága, valamint hogy mely tényezők fontosak egy szabadidősport-szolgáltató igénybevétele esetén.

2. Szekunder források eredményeinek áttekintése

Társadalmunk sportolási szokásairól három kutatás – a KSH 2000-es időmérleg-kutatása, Polányi Gábor 1998-as kutatása és a Szonda Ipsos 2003-as kutatása – alapján tájékozódhatunk, melyek eredményei szerint a férfiak, valamint a fiatalabb korosztály tagjai többet sportolnak. A magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők – különösen a diplomások – a kedvezőbb anyagi helyzetben élők, s a nagyobb településen lakók az átlagosnál jóval gyakrabban tudnak, akarnak időt szakítani tudatos testmozgásra, mint az alapfokú iskolai végzettségűek, az alacsony jövedelmi potenciállal rendelkezők, illetve a községlakók. A magasabb társadalmi státuszú csoportokban a fiatalok körülbelül kétharmadára jellemző, hogy szokott sportolni, ezzel szemben az alacsonyabb társadalmi státuszúak körében csak a fiatalok kétötödéről mondható el ugyanez. A diplomával rendelkező középkorúak 50,4 %-a szokott szabadidős tevékenységként sportolni, mozogni, miközben az alapfokú végzettségűek körében ugyanez az arány mindössze 8,1 %. Idősebb korban a felsőfokú végzettségűek 28,2 %-a, az alapfokú végzettségűek 3,5 %-a sportol rendszeresen. A Szonda Ipsos 2003-as

megkérdezése alapján mindössze a megkérdezettek 22 %-a sportolt a megkérdezést megelőző egy hónapban, és 49 %-a soha nem sportol. A valamilyen rendszerességgel sportolók között a legkedveltebb sportágak: 1. kerékpár, 2. labdarúgás, 3. otthoni kondicionáló gépek, tornázás, 4. kocogás, futás, 5. úszás és fitness holtversenyben. Legjellemzőbb a szabadban, közterületen és otthon a lakásban végzett mozgás. A fő okok a testmozgásra: 1. az egészség és a jó kondíció megőrzése (82 %), 2. kikapcsolódás és pihenés (73 %), 3. a testmozgás szeretete (72 %), 4. a fizikai teljesítőképesség javítása (69 %), 5. a stressz levezetése (62 %). A megkérdezettek azt állítják, többet sportolnának, ha több szabadidejük lenne, ha fiatalabbak és egészségesebbek lennének.

A fiatalok sportolási szokásairól a következő 6 forrásból tájékoztam: 1. A fiatalok életmódja és fizikai aktivitása közötti kapcsolat nemzetközi és hazai vizsgálata, 2. Laki és Nyerges 1997-es kutatása, 3. Polányi 1998-as kutatása, 4. Az Ifjúság 2000 kutatás, 5. A Pluhár – Keresztes – Pikó szerzőhármass 2003-as szegedi középiskolások és egyetemisták körében végzett vizsgálata, 6. Az Ifjúság 2004 kutatás. Röviden, a kutatások legfőbb megállapításait ismertetem:

- Több kutatás is igazolta, hogy a fiatalok életmódja és fizikai aktivitásuk között szoros összefüggés tapasztalható. Aki egészségesebben táplálkozik, kevesebbet tévézik, számítógépezik, többet mozog.
- Laki és Nyerges szerint jelentős különbségek mutathatók ki a sportoló fővárosi és falusi fiatalok testedzési szokásai között. Míg a falusi fiatalok körében a foci és más labdajátékok az uralkodóak, addig a budapesti fiatalok között hat-hét sportág is népszerű, és elsősorban az új és divatosra vált sportágak, úgymint az aerobic, a fitness, a testépítés, a kerékpár, a kocogás és az úszás. A szerzők szerint a modern, divatos sportirányzatok fontos jellemzője a sportolás individualizálódása.
- Polányi eredményei szerint minél idősebb valaki, annál kevesebbet mozog. Míg összességében a megkérdezettjeinek 23 %-a szokott rendszeresen vagy alkalmanként mozogni, addig a 16-19 évesek 60,3 %-a, a 20-29 évesek 43 %-a sportol. A favorizált sportok a tizenéveseknél: 1. csapatjátékok (48,7 %-nak), 2. tradicionális sportok, mint a futás, az atlétika, a kerékpár (43 %-nak), 3. modern sportok, mint a gimnasztika, a jóga, az aerobic, a fitness, a küzdő- és önvédelmi sportok (29 %-nak). A huszonéveseknél ugyanezek a kedvelt sportágak, csak a sorrendjük más: 1. tradicionális sportok (43,8 %-nak), 2. modern sportok (40,7 %-nak), 3. csapatjátékok (29,2 %-nak).

- Az Ifjúság 2000 és 2004 kutatások szerint: az életkor előrehaladtával csökken a rendszeresen mozgók aránya; minél magasabb státuszú oktatási intézménybe jár valaki, annál valószínűbb, hogy rendszeresen sportol; a magasabb státuszú településtípus nagyobb eséllyel jelent nagyobb arányú sportolási részvételt; az elit sportot űző fiatalok leginkább budapestiek, főiskolások, illetve egyetemisták, szüleik felsőfokú végzettségűek, és a vagyoni helyzetet mutató indexen és a jövedelmi kategóriák közül is a legmagasabba tartoznak. A válaszadók abszolút többsége első helyen az idő hiányát jelölte meg, mint legfontosabb okot a nem sportolásra. 2000-ről 2004-re minden vizsgált csoportban növekedett a sportoló fiatalok aránya. Összességében a nőknél 27-ről 33 %-ra, a férfiaknál 38-ról 48 %-ra.
- 600 szegedi középiskolást kérdezett meg Pluhár – Keresztes – Pikó, 2003-ban. A megkérdezettek 3,5 %-a soha, 27,1 %-a alkalmanként, 69,4 %-uk pedig rendszeresen végez fizikai aktivitást. A sport gyakoriságának növekedésével szignifikánsan nő a barátokkal töltött idő. A sport szoros pozitív kapcsolatban van a jó iskolai teljesítménnyel, az anya iskolai végzettségével, a jelen egészség megítélésével, a jövőorientáltsággal, az önbizalommal és a barátok sportolási szokásaival. A rendszeresen sportolók inaktív társaiknál többre értékelik a belső értékeket, a lelki békét, az egészséget, a becsületességet, a barátságot és a családot. A kutatók szegedi egyetemistáknál azt mutatták ki, hogy a sportoló hallgatók jobb közérzetről, kevesebb pszichoszomatikus tünetről számoltak be, ám a dohányzásuk, alkohol- és drogfogyasztásuk is nagyobbak mutatkozott, mint inaktív társaiké.

3. A primer kutatás

3.1. Előzmények

2004-ben, a diplomamunkám keretében elvégeztem egy fogyasztói magatartás kutatás, négy különböző területen tanuló egyetemista csoport körében. Az volt a célom, hogy felmérjem a közgazdász-, mérnök-, jogász- és bölcsészhallgatók szabadidőeltöltési-szokásait, valamint szabadidősport-fogyasztását. Azt kutattam, hogy mely sportágak iránt van keresletük, melyek a divatsportjaik, mennyit és miért sportolnak, miért azt az adott sportágot választják, amit választanak, és mennyit költenek a szabadidősportra. Kíváncsi voltam arra, hogy a négy egyetemista csoport között milyen különbségek adódnak. Részben személyesen, önkitöltős

kérdőívekkel végeztem a kutatást, részben pedig internetes formában, összesen 641 Budapesten tanuló egyetemista körében.

A 641 fős kutatásom eredményeinek elemzése után néhány főbb megállapításom a következő volt:

- 1) A különböző egyetemeken tanuló egyetemisták fizikai aktivitásának mennyisége eltéréseket mutat. A legaktívabbak a közgazdászhallgatók, a lepasszívabbak a bölcsészhallgatók.
- 2) A különböző egyetemeken tanuló egyetemisták legkedveltebb sportágai nagymértékben egyezők, de egy-két jellegzetes eltérés van.
- 3) A különböző egyetemeken tanuló egyetemistáknak eltérő a kereslete az új, divatos sportágakat illetően. A legnagyobb arányban a mérnökök üzik ezeket, legkevésbé a bölcsészek.
- 4) A jogászok üzik a legtöbb féle sportágat.
- 5) A különböző egyetemeken férfi hallgatóinak fizikai aktivitásra motiváló tényezői eltérnek, míg a különböző egyetemeken női hallgatóié nem.
- 6) Az egyetemisták körében divatosnak tartott sportágak és az általuk ténylegesen üzött sportágak eltérnek egymástól. Divatosnak tartják: a fallabdát, a falmászást, a bújárást, a raftingot, a kondit, a síelést, az aerobicot, a teniszt, a sziklamászást és a golfot. A leggyakrabban üzik: az aerobicot, a focit, a kondit, az úszást, a futást, a kerékpározást, a tornát és a küzdősportokat.
- 7) A különböző sportágak iránt eltérő a férfiak és a nők kereslete. Tipikus női sportágak: az aerobic és a torna, tipikus férfi sportágak: a foci, a kondi, a küzdősportok, a falmászás, a fallabda, a tenisz és a floorball.
- 8) Az anyagi helyzet nem befolyásolja a sportolás mennyiségét.
- 9) Az anyagi helyzet befolyásolja a sportágválasztást. Az elit sportokat a jobb anyagi helyzetben lévők keresik inkább.
- 10) A szabadidősport individualizálódik, a foci kivételével eltűntek a csapatsportok a legkedveltebb sportágak közül.
- 11) A rendszeresen sportolók személyiségjegyei eltérnek a passzívaktól. Aki sportol, az jellemzően jobban társaságkedvelő, nyíltabb, modernebb felfogású, kockázatvállalóbb, jobban divatkövető és magabiztosabb.
- 12) Akinek fontos érték a fittség, többet sportol, amúgy pedig nem mutatható ki összefüggés a sportolás mennyisége és az értékorientáció között.

- 13) A megkérdezettjeim szerint a legfontosabb szempont egy sportág kiválasztásánál a közelség.
- 14) Az egyetemisták nem ismerik az aerobic legújabb alfajait, így nem is keresik őket. Meg kellene velük ismertetni a ramp-et, a power-dumbell-t, a slide-ot, a spinning-et, a thai-aerobic-ot és a stretching-et.
- 15) A jógát és a táncot a bölcsészeknél érdemes promótálni, ha viszont újdonságokról van szó, semmiképpen nem rájuk kell számítani, hanem a mérnök- és jogászhallgatókra, ugyanis ez a két csoport üz legnagyobb százalékban új, divatos sportágakat. Ugyancsak a mérnök- és jogászhallgatók a küzdősportok nagy fogyasztói.
- 16) A jövőben az egyetemisták körében megfelelő ösztönzés esetén a következő sportágakban a részvétel növekedése érhető el (ezeket a sportágakat próbálnák ki nagy százalékban a megkérdezettjeim): búvárkodás, rafting, fallabda, íjászat, falmászás, golf, lovaglás, sziklamászás, sí.
- 17) Érdemes lenne minél több fallabda-termet nyitni, vagy a már meglévőket (Budapesten van jó néhány) felfuttatni, mert ezt tartják a megkérdezettjeim a legdivatosabb sportágnak, és rengetegen kipróbálnák, ebből pedig arra lehet következtetni, hogy növekedni fog a kereslete.

Most, 2006-ban, a kutatást megismételtem, kiegészítve a kérdőívet 3 olyan fontos kérdéssel, hogy hol sportolnak (mögöttes céloom az volt, hogy megtudjam, van-e megfelelő kereslet a szabadidősport-szolgáltatók iránt), mennyit sportolnak egy-egy alkalommal (mennyi ideig veszik igénybe a szolgáltató-helyiséget, ha igénybe veszik) és mely tényezők fontosak egy szolgáltató megítélésénél, szabadidősport-szolgáltató választásánál. 539 Budapesten tanuló egyetemistát kérdeztem meg. Céloom volt egy összehasonlító elemzés készítése, hogy választ kaphassak azon kérdéseimre, hogy változott-e, ha igen, mennyit változott az egyetemisták szabadidősport-fogyasztása, és mi változott? Ezért az eredmények ismertetésénél folyamatosan törekedtem a 2004-es eredményekhez viszonyítani a kapott, új eredményeket. Valamint céloom volt felmérni azt is, van-e igény az egyetemisták körében az üzleti alapú működést jelentő szabadidősport-szolgáltatókra, és ha igen, mely tényezők fontosak a megítélésükben? A választott kutatási módszerem leíró kutatási módszer, megkérdezés, önkitöltős, Internetes kérdőívekkel. (Egyetemek levelezőlistájára, egyetemi belső levelezőrendszerekre küldtem el a kérdőívet, körülbelül összesen 4000 embernek, akik közül 539 küldte vissza hiánytalanul kitöltve, ami kb. 14 %-os válaszolási arányt jelent.) A lekérdezés 2006. május hónapjában zajlott.

3.2. A kutatás korlátai

1. A mintavétel módja: A mintába a 4 egyetemi hallgatói csoport, a közgazdász-, mérnök-, jogász- és bölcsészhallgatók önkényesen lettek kiválasztva (bár az OM adatai alapján belőlük képeznek a legtöbbet), tehát nem reprezentálják teljesen a Budapesten tanuló egyetemistákat.
2. A mintavétel helye: Mivel csak Budapesten tanuló egyetemistákat kérdeztem meg, ezért az eredmények semmiképpen nem terjeszthetők ki országosan. Valamint a legnagyobb sportolási aktivitást mutató főiskolások és egyetemisták azoknak a településeknek a tényleges sportéletéhez járulnak hozzá, ahol hétköznapjaik nagy részét töltik, jelen esetben Budapesten, ahol a sportolási lehetőségeket tekintve a legszélesebb a választék.
3. Az önkéntesség: Természetesen a kérdőívek kitöltése önkéntes alapon ment, ezért azok az egyetemisták, akik például szkeptikusak a kutatásokkal szemben, vagy kevésbé vállalkozó szelleműek, nem töltötték ki. Ennek köszönhető a kb. 14 %-os válaszadási arány.

3.3. Eredmények

3.3.1. Demográfia

A megkérdezett 539 főből 148 fő (27,5 %) mérnök, 152 fő (28,2 %) bölcsész, 131 fő (24,3 %) közgazdász és 99 fő (18,4 %) jogáshallgató (1. számú melléklet, a. pont). A 2004-es kutatással összehasonlítva jelentősen, több mint 20 százalékponttal csökkent a mérnökhallgatók aránya a mintában, akik akkor jelentősen felül voltak reprezentálva. A másik három csoport aránya viszont nőtt, 4,2, 6,2 illetve 9,2 százalékponttal, és megjelent az egyéb kategória is, bár csak 1,7 %-nyi, mindösszesen 9 főről van szó (őket külön, mint ötödik csoport nem elemzem a kis számuk miatt).

A megkérdezettek 46,6 %-a férfi és 53,4 %-a nő a teljes mintát tekintve. A négy csoport esetén azonban jelentős eltérések mutatkoznak: jogászok esetében a férfi-nő arány 34,3 % és 65,7 %, mérnökök esetén 84,5 % és 15,5 %, közgazdászok esetén 36,6 % férfi és 63,4 % nő, míg a bölcsészeknél 27 % és 73 %. (1. számú melléklet, b. pont). Összehasonlítva a 2004-es mintával, a részarányok nem változtak szignifikánsan, csak akkor az egész mintát tekintve 61,1 % volt a férfi és 32,2 % nő. Az eltérés a mérnökök számának „esésével” magyarázható.

Ha a kort tekintjük, egyetemistákról lévén szó, jellemzően 18-25 év közöttiek, (a legfiatalabb megkérdezett 18, a legidősebb 33 éves), az átlagéletkor 21,76. (1. számú melléklet, c. pont).

A megkérdezettjeim jellemzően budapestiek (51,6 %), ami várható is volt, hisz a Budapesten tanuló egyetemistákat kérdeztem meg. Megyeszékhelyen lakik 11,7 %, egyéb városban 24,3 % és községben 12,0 %. Nincs szignifikáns eltérés a 2004-es mintához képest.

A vagyoni helyzetre utal, hogy van-e a hallgatónak saját autója, lakása. A megkérdezettek 13,2 %-a rendelkezik saját autóval, 18,9 %-a saját lakással. 2004-ben szinte azonos eredmények születtek, mindössze 1,1 százalékponttal emelkedett a saját lakással rendelkezők száma, ami nem szignifikáns. A bölcsészhallgatók az átlagnál jóval rosszabb helyzetben vannak saját autó tekintetében (7,9 %-nak van), míg saját lakás tekintetében a mérnökök vannak az átlag alatt (13,5 %-nak van) (1. számú melléklet, d. pont). Örömteli fejlemény, hogy míg 2004-ben a megkérdezettek 23,2 %-a nem rendelkezett otthon Internet-hozzáféréssel, 2006-ban ez az arány csak 11,1 %. Legjelentősebb az Internet-ellátottsággal való növekedés jogászok és bölcsészek esetében, 38,5 illetve 39,3 %-uknak nem volt, most mindössze 7,1 % illetve 13,8 %-uknak nincs. Főleg az ADSL terjedése volt jellemző (73,1 %-nak van ADSL a teljes mintában).

3.3.2. Szabadidős tevékenységek

A felsorolt 18 szabadidős tevékenység közül a mintában szereplők leggyakrabban passzív szabadidős tevékenységeket végeznek, zenét hallgatnak, újságot olvasnak, tévéznek, napi gyakorisággal, vagy legalábbis hetente többször (2. számú melléklet, a. pont), mint ahogy tették ezt 2004-ben is. Ezek az eredmények egybevágóak a szekunder forrásokban olvasható eredményekkel a szabadidő-eltöltésről, talán annyi különbséggel, hogy itt az első három leggyakrabban végzett tevékenység magányos otthoni tevékenység, míg a szekunder források szerint, főleg a fiataloknál nagyon fontos volt (az első három között szerepelt) a barátokkal való összejövés. A mintában ez most 4. helyen szerepel, megelőzve a rádiózást és a könyvolvasást, amely tevékenységek 2004-ben a dobogósokat követték. A csoportok között négy tevékenység átlagában – a zenehallgatás, a barátokkal való összejövés, a kirándulás és a videózás – nincs különbség a variancia-analízis eredményei szerint, a többi szabadidős tevékenységet eltérő gyakorisággal végzik a különböző egyetemisták. A legfontosabb eltérések, hogy a bölcsészek az átlagnál többet olvasnak könyvet, ők ezt a tevékenységet végzik a második leggyakrabban, mint 2004-ben is, valamint hogy ők nagyon ritkán játszanak számítógépes játékokkal. A mérnökhallgatóknál a 2. leggyakrabban végzett tevékenység a barátokkal való találkozás, és náluk 3. a sportolás. Legritkábban űzött

tevékenységeik között a színházba járás szerepel. A sportolás gyakorisága 2004-hez képest valamelyest növekedett, ami legnagyobb részt a mérnökhallgatók (náluk ez lett a 3. leggyakrabban űzött tevékenység) sportolási gyakoriságának növekedésének köszönhető. **A bölcsészeket kivéve mindenki komolyzenei koncertre, operába jár a legritkábban. Nagyon sokan soha nem mennek. Ugyanígy ritkán járnak az egyetemisták könnyűzenei koncertre és sporteseményekre is.**

A nemeket összehasonlítva – két független mintás t-próbával – **a férfiak többet számítógépeznek, sportolnak és járnak sporteseményekre, a nőket pedig jobban vonzza a kultúra, többet járnak komolyzenei koncertre, színházba, moziba, múzeumba és többet is olvasnak könyvet.** Ezeken kívül **a nők többet tévéznek, többet hallgatnak rádiót és a nézelődés-vásárlás is gyakoribb náluk, mint férfitársaiknál.**¹ Az eredmények nagyon hasonlítanak a 2004-es eredményekhez, de mindenképpen **kiemelendő különbség, hogy míg a 2004-es mintában nem volt különbség a sportolás és a sporteseményre járás tekintetében a férfiak és nők között, most mindkét tevékenység férfiak esetén gyakoribb.**

Az állandó lakhelyet tekintve annyi eltérést találtam, hogy a budapestiek többet járnak moziba, színházba, komolyzenei és könnyűzenei koncertre, múzeumba és többet olvasnak könyvet, (e legutóbbi megállapítás, a több olvasás a 2004-es eredményekhez képest új fejlemény). Míg 2004-ben a budapesti megkérdezettjeim tévéztek legtöbbször, most a községben lakók. Legkevesebbet a megyeszékhelyeken lakók néznek tévét. Az anyagi helyzetre utaló tényezőket vizsgálva, az autóbirtokosok és autóval nem rendelkezők között nincsen eltérés szabadidős tevékenységüket vizsgálva, viszont akinek van saját lakása (tehát azért jobb anyagi helyzetben van), többet jár moziba, kirándulni és múzeumba, valamint kevesebbet számítógépezik.

3.3.3. Értékkorientációk

A 14 felsorolt érték közül **a különböző egyetemistáknak más-más érték a legfontosabb** (2. számú melléklet, b. pont). **A jogászoknak – valamint a teljes mintának - a barátság, a mérnököknek és a közgazdászoknak az egészség, a bölcsészeknek a lelki béke az első és legfontosabb érték. Mindenkinek a három legfontosabb érték között szerepel a barátság,**

---

¹ 95 %-os megbízhatósági szinten az említett tevékenységek kritikus értékei az 5 %-os szignifikancia szint alatt voltak, így ezen tevékenységek esetén el kellett vetnem a nullhipotézist, hogy a férfiak és nők között nincs különbség ezen tevékenységek végzésének gyakoriságában. Majd az átlagokat és szórásokat vizsgálva meghatároztam, hogy a nők vagy a férfiak űzik gyakrabban az adott tevékenységet.

a bölcsészeket kivéve pedig az egészség is. A sportoláshoz kapcsolódó fittség nem tartozik a legfontosabb dolgok közé, az értékek sorában a középmezőny végén helyezkedik el. Minden csoportnak ugyanaz a három érték – a karrier, a társadalmi elismerés és a pénz – a legkevésbé fontos, bár ezek is 5 körüli átlagértékeket kaptak a hétfokozatú skálán. Mindhárom érték a bölcsészhallgatóknak a legkevésbé fontos és a közgazdászhallgatóknak a leginkább fontos a négy csoportot összehasonlítva. A pénz, az egészség, a fittség, a lelki béke, a karrier, a siker, a társadalmi elismerés és az ambíció esetén mutatható ki egyértelműen, hogy a különböző csoportok átlagértékei szignifikánsan különböznek, azaz hogy szignifikánsan különböző mértékben fontosak ezek az értékek az egyes csoportoknak. **2004-hez képest a becsületesség „háttérbe szorult”, kikerült a legfontosabb értékek közül**, helyette a jogászoknál az egészség, a mérnököknél a család, közgazdászoknál és a teljes mintában is a lelki béke került előtérbe. Kivételt képeznek a bölcsészek, akiknél épp most vált fontossá a becsületesség, az egészség, mint érték „kárára”.

A 14 értékből faktoranalízissel négy faktort képeztem:

- "Siker-pénz-csillogás" faktor elemei: pénz, karrier, siker, társadalmi elismerés, ambíció
- "Posztmateriális belső értékek" faktor elemei: lelki béke, becsületesség, család, barátság
- "Carpe diem" faktor elemei: izgalmas élet, élvezetes élet, szabadság
- „Egészség” faktor elemei: egészség, fittség

A négy faktor közül az első és a negyedik esetén különbözik a négy egyetemista csoport, a „siker-pénz-csillogás” és az „egészség” is a közgazdászhallgatóknak a legfontosabb és a bölcsészeknek a legkevésbé fontos. Minél kisebb településtípuson lakik valaki, annál fontosabbak neki a „posztmateriális belső értékek”. A lakással rendelkező megkérdezettjeimnek fontosabb a „siker-pénz-csillogás”, valamint az „egészség” is.

Pluhár – Keresztes – Pikó (2003) szegedi középiskolások körében végzett kutatása azt igazolta, hogy szignifikáns összefüggés található a fizikai aktivitás és az egészség, a becsületesség, a barátság, a lelki béke és a család, mint posztmateriális belső értékek között. A szerzők szerint azok a fiatalok, akik rendszeresen vagy akár alkalmanként sportolnak, fontosabbnak tartják a fent említett értékeket, mint nem sportoló társaik. Én jelen kutatásomban összehasonlítottam a naponta sportolókat a soha nem sportolókkal, és a következő **5 értéket találtam szignifikánsan fontosabbnak a naponta sportolóknál:**

fittség, barátság, becsületesség, karrier, ambíció. A ritkábban, de azért sportolóknál is jelen van ezen értékek nagyobb fontossága. Az elvégzett független mintás t-próbák után azt állítom, hogy a **szabadidősport-fogyasztás mennyisége és az értékorientáció között van összefüggés a teljes mintámban.** (2004-ben csak egyetlen érték, a fittség esetén tudtam ezt kimutatni, most további 4 érték esetén.) De a posztmaterális belső értékek mellett a karrier és ambíció is szerepet játszik. Ez egy új aspektus lehet. Ehhez kapcsolódóan a Figyelő 2006-os 50. évfolyamának 24. számában olvastam, hogy „A menedzseri, csúcsvezetői és általában a magasan iskolázott, jó anyagi körülmények között élő réteg, miközben gondot fordít az egészséges életmódra, megfelelően táplálkozik, rendszeresen sportol, ezt egyelőre itthon „csupán” azért teszi, hogy a jelenben bírja a tempót. Azért, hogy megfeleljen az elvárásoknak, jól nézzen ki, fitt legyen, ne küzdjön súlyfelesleggel, mert sportos, ésszerű életvitellel tudnak naponta csúcsteljesítményt produkálni.”

A nőknek az átlagnál fontosabb az egészség, a barátság, a becsületesség, a család, a lelki béke, a férfiaknak pedig a pénz, az anyagi javak, (legutóbbi állítás 2004-ben még nem volt kimutatható.)

3.3.4. Sportolási szokások

3.3.4.1 *A sportolás gyakorisága*

Összességében elmondható, hogy **homo gimnici, azaz sportoló ember az egyetemista, hiszen a válaszadók 70,9 %-a** (2004-ben még „csak” 61,9 % volt ez az adat) **minimum heti 1-2 alkalommal sportol szabadidejében** (81,3 %-a (2004-ben 75,7 % volt) minimum havi 2-3 alkalommal), míg **39 %-a** (2004-ben 28,7 % volt) **az ideális, heti minimum 3-4 alkalommal testmozgást is teljesíti.**

Ahogy 2004-ben, úgy **most is kimutatható volt, hogy a különböző egyetemeken tanulók sportolásának mennyisége eltér. A legaktívabbak a közgazdászhallgatók, a legpasszívabbak pedig a bölcsészhallgatók.**

A sportolás gyakorisága	A teljes mintában	Jogászok	Mérnökök	Közgazdászok	Bölcsészek
Naponta (1)	9,8 %	12,1 %	10,8 %	9,2 %	7,9 %
Heti 5-6 alkalommal (2)	6,5 %	7,1 %	6,8 %	5,3 %	6,6 %
Heti 3-4 alkalommal (3)	22,6 %	20,2 %	25,0 %	34,4 %	12,5 %
Heti 1-2 alkalommal (4)	31,9 %	34,3 %	33,8 %	26,0 %	33,6 %
Havi 2-3 alkalommal (5)	10,4 %	4,0 %	6,8 %	14,5 %	13,8 %
ÖSSZESEN RENDSZERESEN SPORTOL ***	81,3 %	77,8 %	83,1 %	89,3 %	74,3 %
Alkalmanként (6)	16,7 %	20,2 %	15,5 %	9,9 %	21,7 %
Soha (7)	1,7 %	1,0 %	0,7 %	0,8 %	3,9 %
Átlag	3,86	3,82	3,72	3,64	4,20
Szórás	1,54	1,66	1,53	1,37	1,56
Módusz	4	4	4	3	4

1. táblázat: Sportolási gyakoriságok

***A továbbiakban a sportolás indokait, motivációit, mennyiségét, helyét, az üzött sportágakat, annak választásának okát és a sportra költött havi összegeket csak náluk vizsgáltam.

Az elvégzett keresztábra és variancia-analízis vizsgálatok szerint **nem tudtam kapcsolatot kimutatni az anyagi helyzet és a sportolás mennyisége között. Nincs különbség a különböző állandó lakhellyel rendelkezők sportolási gyakorisága között sem**, mint ahogy 2004-ben sem volt. Viszont most **a nem és a sportolás gyakorisága között találtam kapcsolatot, a férfiak többet sportolnak.** (Ez az eredmény azért meglepő, mert a szekunder forrásokban azt olvashatjuk, hogy egyedül az egyetemista nők mozognak ugyanannyit, mint egyetemista férfitársaik, más csoportokban mindenhol a férfiak mozognak többet.)

A további elemzéseket a teljes minta 81,3 %-ára végeztem el, azaz 440 főre, akik rendszeresen (minimum havi 2-3 alkalommal) sportolnak. (A többieknek nem is kellett válaszolniuk ezekre a kérdésekre.)

3.3.4.2 A sportolás indokai, motivációi

A teljes rendszeresen sportoló sokaságot tekintve a fő indok a sportolásra – a 2004-es mintával teljesen egybevágoan – az, hogy a sport kikapcsolódást, szórakozást jelent (76,6 %). Az egészség (75,0 %) és a fittség (71,8 %) a következő két fontos motiváló tényező. 50 % feletti értéket kapott még az az indok, hogy a sport élvezet, jól érzem magam közben (70,9 %), valamint a szép, formás test elérésének célja (57,5 %).

A szekunder források szerint a nők a társaság, a fittség és az egészség, valamint a testsúlykontroll miatt sportolnak, a férfiak pedig a győzelem, a versengés, a siker miatt. **Jelen mintában a nőknek a fittség, az egészség, a kikapcsolódás-szórakozás és a szép, formás test (a szekunder forrásoknak megfelelően), a férfiaknak a kikapcsolódás-szórakozás, az egészség és az élvezet (a szekunder forrásoktól eltérően) a legfontosabb motiválók, (teljesen megegyezően a 2004-es minta adataival).** Azért a két független mintás t-próba eredményei szerint **a férfiakra sokkal jellemzőbb indok a versengés, hogy együtt legyenek a barátaikkal, valamint az élvezet is.**

A jogászoknál fő motiválók a sportolásra: a kikapcsolódás-szórakozás, az egészség, az élvezet és a fittség.

A mérnökök leginkább azért sportolnak, mert a sport: kikapcsolódás-szórakozás, élvezet, egészségessé és fitté tesz.

A közgazdászok fő indokai a sportolásra: a fittség, az egészség, a kikapcsolódás-szórakozás és az élvezet.

A bölcsészek fő indokai a sportolásra: az egészség, a kikapcsolódás-szórakozás, a fittség és a szép, formás test elérése. (Százalékos adatokat ld. 3. számú melléklet.)

Keresztábra-elemzéssel találtam kapcsolatot a különböző egyetemek hallgatói és a következő három tényező között: 1. szép, formás test, 2. együtt legyek a barátaimmal, 3. versenyzés miatt. A gyakoriságok közötti további vizsgálódásaim után azonban úgy véltem, ezek a kapcsolatok adódhatnak a nemek közötti eltérésekből is, így még tovább vizsgáltam. **A szép, formás test a bölcsészeknek és jogászoknak fontosabb, mint az átlag, de ezekben a csoportokban több is a nő. A barátok társasága a férfiaknak fontosabb motiváló, valamint a mérnököknek, ahol a férfiak túlsúlyban vannak. A különböző egyetemekre járó női hallgatók motivációi között nincs eltérés, a férfiak esetében viszont van. A győzelem és versengés a férfi bölcsészhallgatóknak jelentéktelen motiváló, míg a**

közgazdászokról, mérnökökről és jogászokról nem mondható ez el. Az eredmények a 2004-es kutatásom eredményeit erősítik meg.

A naponta sportolók fő motivációja a fittség, a heti 5-6 alkalommal sportolóké az egészség, a fittség és élvezet hármas holtversenyben, a heti 3-4 alkalommal és 1-2 alkalommal sportolóké a kikapcsolódás, míg a havi 2-3 alkalommal mozgók fő motiválója szintén az egészség.

3.3.4.3 A sportágak iránti kereslet

A legkedveltebb sportágak, azt tekintve, hogy **mit űznek a leggyakrabban** (Mivel több sportágot is meg lehetett jelölni a "Mit sportolsz?" kérdésre, kértem a megkérdezetteket, hogy a leggyakrabban űzött sportágukat írják elsőnek.):

	Leggyakrabban űzött sportágak 2004		Leggyakrabban űzött sportágak 2006	Jellemzően szabadidősport-szolgáltatót „igénylő” sportág
1.	<i>aerobic</i> 13,5 %		<i>aerobic</i> 13,4 %	igen
	<i>foci</i> 13,5 %		<i>futás, kocogás</i> 13,4 %	nem
2.	<i>testépítés, kondizás</i> 11 %		<i>foci</i> 9,8 %	nem
3.	<i>úszás</i> 10,1 %		<i>testépítés, kondizás</i> 9,3 %	igen
4.	<i>futás, kocogás</i> 8,5 %		<i>úszás</i> 7,3 %	igen
5.	<i>kerékpározás</i> 7,2 %		<i>kerékpározás</i> 6,6 %	nem
6.	<i>torna, gimnasztika</i> 5,8 %		<i>küzdősportok</i> 5,5 %	igen
7.	<i>küzdősportok</i> 5,6 %		<i>kosárlabda</i> 5,2 %	igen/nem

2. táblázat: A leggyakrabban űzött sportágak

(Azokat a sportágakat soroltam fel, amelyek minimum a megkérdezetteim 5 %-ánál előfordult, mint a leggyakrabban űzött sportág.) **Látható, hogy az aerobic töretlen népszerűségnek örvend, a foci viszont jelentősen visszaesett 2004 eredményeihez képest, a futás, kocogás pedig gyakoribbá vált. Eltűnt a torna, gimnasztika a leggyakrabban űzött sportágak közül, megjelent viszont egy újabb csapatsport, a kosárlabda a teljes mintát tekintve.**

A különböző egyetemisták csoportjainál kisebb-nagyobb eltérésekkel ezek a sportágak szerepelnek, esetleg más sorrendben (4. számú melléklet, a. pont). Az eltérések a következők: a mérnököknél nem szerepel az aerobic, (ez érthető, hisz ez a sportág kifejezetten női sport, és a mérnökök között rendkívül kevés a nő a mintában és a valóságban is.), a közgazdászoknál és a bölcsészeknél nem szerepelnek a küzdősportok, az előbbieknél a kerékpár, az utóbbiaknál pedig a kosárlabda is kimaradt, valamint a jogászokat kivéve szerepelnek plusz-sportágak is. **A mérnököknél megjelent a fallabda, a tenisz és az atlétika** (2004-hez képest is új ezek feltűnése a leggyakrabban űzött sportágak között), **a közgazdászhallgatóknál a tenisz, a torna, a fallabda és az evezés** (szintén 2004-hez képest is újak), **a bölcsészhallgatóknál pedig a tánc és a torna**. A 2004-es eredményekhez képest a jogászoknál gyakoribb lett a küzdősportok űzése, a mérnököknél a kerékpározás, esett viszont a foci jelentősége náluk és a bölcsészeknél is, a közgazdászhallgatóknál és a bölcsészeknél szintén gyakoribb lett a futás. Külön kiemelném még egyszer a közgazdászoknál és mérnökhallgatóknál a fallabda és a tenisz megjelenését a leggyakrabban űzött sportágak között (mindkettő szabadidősport-szolgáltatót „igénylő” sportág). 2004-ben azt állítottam az akkori kutatásom alapján, hogy Budapesten érdemes minél több fallabdatermet nyitni, és valóban, tényleg van rá kereslet, ha még nem is oly jelentős, mint mondjuk egy aerobicra vagy kondizásra, de már az említett két csoportnál az úszással vetekszik, és a kereslet további növekedésére lehet számítani.

Ha az összes említett sportágat vizsgálom, amiket űznek a válaszadóim, akkor ugyanazok a sportágak szerepelnek, mint a leggyakrabban űzött sportágaknál, csak a sorrendjük változik meg (4. számú melléklet, b. pont):

- 1. futás, kocogás**
- 2. aerobic**
- 3. úszás**
- 4. kerékpározás**
- 5. testépítés, kondizás**
- 6. foci**
- 7. kosárlabda**

A megkérdezettek 6,5 %-a (4,6 % volt 2004-ben) **fallabdázik**, **6,5 %-a** (4,1 % volt) **teniszezik**, **3,2 %-a** (6 % volt) **síel** (figyelembe veendő, hogy időszakos sportról van szó), **2 %-a** (1,5 % volt) **jógázik**, **1,7%-a** (2,5 % volt) **mászik falat**, **1,7%-a** (2,1 % volt) **lovagol**, és **1,5%-a** (1,9 % volt) **görkorcsolyázik**. **A lovaglást és a falmászást kivéve valamennyi**

modern, divatos sportág a közigazgatásnál a legnépszerűbb, (például 10,7 %-uk fallabdázik, és 9,9 %-uk teniszezik, 2004-hez képest náluk következett be a legjelentősebb növekedés). (5. számú melléklet). Összességében: **a legfogékonyabbak a közigazgatás iránt, őket követik a jogászok, majd a mérnökök és a sort a bölcsészek zárják.**

Azt a hipotézisemet, hogy **az anyagi helyzet befolyásolja a sportágválasztást, megerősíti az a tény, hogy az elit sportokat nagyobb arányban űzik a jobb anyagi helyzetben lévők.** Míg például a teljes minta 6,5 %-a fallabdázik, addig az autóval rendelkezők 8,5 %-a és a lakással rendelkezők 13,7 %-a, vagy míg a teljes minta 6,5 %-a teniszezik, az autóval rendelkezők 12,7 %-a, a lakással rendelkezők 6,9 %-a. (Az 5. számú mellékletben részletesebb adatok találhatóak.)

2004-ben azt állapíthattam meg, hogy a foci kivételével eltűntek a csapatsportok, és az egyéni sportok uralták a legkedveltebb sportágak listáinak első helyeit. Most viszont megjelent a kosárlabda is, és a fallabdához, valamint a teniszhez is kell partner. Lehet, hogy mégsem individualizálódott teljesen a szabadidősport?

3.3.4.4 Az adott sportág választásának indokai

Az adott sportág választásának fő okai a rendszeresen sportoló megkérdezettjeim körében, a 2004-es minta eredményeihez teljesen hasonlóan: **1. közelben van (56,6 %), 2. egyedül is lehet csinálni (47,7 %), 3. tehetség, adottság megléte (29,5 %), 4. a barátok társasága (36,4 %), 5. nem kell hozzá extra felszerelés (28,0 %).** A különböző egyetemisták csoportjai között nincs eltérés, **mindenkinek a közelség a legfontosabb.** Erre érdemes odafigyelnie a létesítmény építetőknek, -üzemeltetőknek! Valamint minden csoportnál ez az öt legfontosabb tényező szerepel.

Keresztábra-elemzéssel találtam kapcsolatot – pontosan úgy, mint 2004-ben – a nem és a következő tényezők között: 1. a barátaim társasága miatt, 2. egyetemi évfolyamtársaim közül sokan ezt űzik, 3. ehhez van tehetségem, adottságom, 4. ehhez nem kell extra felszerelés, 5. egyedül is lehet csinálni. A két független mintás t-próba eredményei szerint valóban különböznek ezen öt tényező esetén a férfiak és a nők. Továbbvizsgálódva arra jutottam, hogy **a férfiaknak sokkal fontosabb motiváló a barátaik, évfolyamtársaik társaság, mint a nőknek, valamint az, hogy mihez van tehetségük, adottságuk. A nőknek pedig az fontos, hogy ne kelljen extra felszerelés az űzött sportághoz, és hogy egyedül is lehessen csinálni.**

3.3.4.5 *A szabadidősporra való költés*

A rendszeresen sportolók 28,6 %-a (2004-ben ez 30% volt) nem költ a szabadidősporra, ebből következően otthon vagy a szabadban mozog. **A megkérdezettek 22,3 %-a (18,8 % volt) 3000-5000 forintot, 18,4 %-a (11,2 % volt) 5000 forint felett, 17,7 %-a (21 % volt) 1000-3000 forint közötti összeget költ havonta, 13 %-a (18,8 % volt) 1000 forint alatti összeget költ. Átlagosan növekedett a szabadidősporra való költés.** Az elvégzett variancia-analízis szerint **nincs szignifikáns különbség a különböző egyetemeken tanulók között.** Míg **2004-ben egyértelműen kimutatható volt, hogy azok, akik rendelkeznek saját autóval vagy lakással, többet költenek sportolásra, most ezt nem tudtam kimutatni.** Ahogy **az sem igaz most, hogy a budapestiek (akiknek az állandó lakhelye Budapest) és a nők többet szánnak szabadidősporra.**

3.3.4.6 *Aki nem sportol, miért nem?*

Ahogy a 2004-es mintában, **most is a leggyakoribb indok a nem sportolásra, hogy nincs rá idő (75,8 %).** Ezt követi **a megfelelő társaság hiánya (30,3 %) és hogy nem szeret sportolni (29,3 %).** Mind a négy csoportnál az idő hiánya a fő ok a nem sportolásra.

3.3.4.7 *A személyiség szerepe a sportolásban*

Míg **2004-ben az a hipotézisem, hogy a személyiség szerepet játszik a szabadidősport-fogyasztásban, megerősítést nyert, jelen kutatásomban azonban nem.** Varianciaanalíziseket végezve jelen mintában **nincs különbség a sportolók és nem sportolók személyiségjegyei között.**

3.3.4.8 *„Újabb aspektusok”*

A 2004-es kutatáshoz képest 3 új kérdés is bekerült a kérdőívbe, arra kérdeztem rá, hogy alkalmanként mennyi ideig sportol a megkérdezett, hol, és ha szabadidősport-szolgáltatót vesz igénybe, mely tényezők fontosak számára.

Legjellemzőbb a 60 percig tartó mozgás (31,1 %-nál), ezt követi a 90 perces (17,2 %-nál), majd a 120 perces (11,4 %-nál). A megkérdezettek 44,4 %-a minimum 60 percig mozog

egy-egy alkalommal. Nincs szignifikáns különbség a 4 csoport között, sem a lakhelyet tekintve. A férfiak viszont tovább sportolnak egy-egy alkalommal, mint a nők.

A sportoló megkérdezettek 57,7 %-a igénybe vesz szabadidősport-szolgáltatót. Közterületen sportol 47 %, otthon 40 %, iskolai sportpályákon 24,3 % és egyesületi pályákon 18,9 %. (Természetesen több válasz is megjelölhető volt.) Az mindenképpen örömteli, hogy a legnagyobb arányban a szolgáltató-helyiségeket veszik igénybe a szabadidőben való sportoláshoz. A 4 csoport között van különbség a szolgáltatók igénybevételét tekintve, a közgazdászhallgatók veszik őket leginkább igénybe, és a mérnökök legkevésbé. (6. melléklet) A nők inkább igénybe veszik, mint a férfiak. Akik 5000 forint felett költenek havonta szabadidősportra, 87,7 %-uk igénybe vesz szolgáltató-helyiséget, az autóval rendelkezők 69,5 %-a, a lakással rendelkezők 59,8 %-a.

A legfontosabb a szolgáltatók értékelésénél az elérhető ár (83,6 %-nak), aztán a könnyű megközelíthetőség (68,9%-nek) és dobogós még a nyitvatartási idő megfelelése (68 %-nak). A hely belső állapota, színvonala a megkérdezettek 61,8 %-ának fontos, a színvonalas sportolási lehetőség adott sportág esetén 60,5 %-nak, megfelelő személyzet 41,6 %-nak, a vendégkör összetétele 36,6 %-nak. Legkevésbé van jelentősége a megkérdezettek szerint annak, hogy több sportág űzésére is van lehetőség (26,4 %), a kiegészítő szolgáltatásoknak (23,6 %), és a hely külső állapotának, a környezet színvonalának (20,5%). A 4 csoportot összehasonlítva a mérnökhallgatóknak az átlagnál fontosabb a színvonalas sportolási lehetőség, de kevésbé fontosak a kiegészítő szolgáltatások és a könnyű megközelíthetőség. Az utóbbi két tényező az átlagnál fontosabb a jogászhallgatóknak. (7. melléklet) A nemeket összehasonlítva a nőknek az átlagnál fontosabb az ár, a könnyű megközelíthetőség, a hely belső állapota, a megfelelő személyzet, valamint a kiegészítő szolgáltatások és a több sportág megléte egy helyen.

4. Összegzés

Összességében elmondható, hogy van igény, kereslet a szabadidősport-szolgáltatók iránt, a sportoló egyetemi hallgatók majdnem 60 %-a igénybe vesz ilyen szolgáltatókat. Mint véleményem szerint nagyon sok más esetben, itt is kiemelt szerepe van az árnak, a magyar fogyasztók árérzékenyek, de mint már más aspektusból is előkerült, nagyon fontos a közelség, a könnyű megközelíthetőség, és a megfelelő nyitvatartási idő is, (legyen szó akár kora reggelről, akár késő estéről, hétvégéről). Számomra meglepetés, hogy nem annyira fontos a több sport üzésének lehetősége egy helyen (úgy látszik, elkötelezettek a fogyasztók a saját „kis” sportáguk iránt), és a kiegészítő szolgáltatások (kb. a szolgáltatót igénybe vevők negyedének fontos).

Üzleti alapon – gazdasági társaságok által – működtetett szolgáltatásokat (fitness-terem, kondicionáló terem, squash pálya stb.) jelenleg a rendszeresen sportolók (a teljes lakosság 16 %-a) 15 %-a veszi igénybe, ha a teljes népességet nézzük. Ehhez képest az egyetemistáknál kimutatott majdnem 60 %-os arány csodálatos! Egyes kimutatások szerint jelenleg a teljes lakosság 8 %-a képes az egyéb tevékenységeinek költségei mellett gond nélkül finanszírozni, további 13 % pedig akkor, ha ez a sportolási forma prioritást nyer más szórakozási/időtöltési tevékenységekkel szemben. Bőven van tehát piaci potenciál e területen...

Végezetül a főbb megállapításaim a 4 egyetemista csoportról, szabadidősport-fogyasztásukról 2006-ban, röviden (a 2004-es eredményekhez hasonlítva):

- 1) A szabadidős tevékenységek közül a mintában szereplők leggyakrabban passzív szabadidős tevékenységeket végeznek, zenét hallgatnak, újságot olvasnak, tévéznek, napi gyakorisággal, vagy legalábbis hetente többször. (mint 2004-ben)
- 2) A különböző egyetemistáknak más-más érték a legfontosabb: a jogászoknak – valamint a teljes mintának - a barátság, a mérnököknek és a közgazdászoknak az egészség, a bölcsészeknek a lelki béke. (2004-hez képest történtek változások az értékorientációkban)
- 3) A különböző egyetemeken tanuló egyetemisták fizikai aktivitásának mennyisége eltéréseket mutat. A legaktívabbak a közgazdászhallgatók, a legpasszívabbak a bölcsészhallgatók. (mint 2004-ben)
- 4) A különböző egyetemeken tanuló egyetemisták legkedveltebb sportágai nagymértékben egyezők, de egy-két jellegzetes eltérés van. (mint 2004-ben)

- 5) A különböző egyetemeken tanuló egyetemistáknak eltérő a kereslete az új, divatos sportágakat illetően. A legnagyobb arányban a közgazdászok üzik ezeket, legkevésbé a bölcsészek. (2004-ben a mérnökök voltak, akik legnagyobb arányban üzték ezeket)
- 6) A különböző egyetemek férfi hallgatóinak fizikai aktivitásra motiváló tényezői eltérnek, míg a különböző egyetemek női hallgatóié nem. (mint 2004-ben)
- 7) A férfi egyetemi hallgatók többet sportolnak, mint a női hallgatók (2004-ben ez nem volt így)
- 8) Az anyagi helyzet nem befolyásolja a sportolás mennyiségét. (mint 2004-ben)
- 9) Az anyagi helyzet befolyásolja a sportágválasztást. Az elit sportokat a jobb anyagi helyzetben lévők keresik inkább. (mint 2004-ben)
- 10) A 4 csoport szabadidősportra való költségében nincs szignifikáns különbség. (2004-ben volt)
- 11) Mindenki az idő hiányát jelölte meg, mint legfontosabb okot a nem sportolásra. (mint 2004-ben)
- 12) Nem állítható egyértelműen, hogy a szabadidősport individualizálódik, a foci mellett megjelent a kosárlabda, a fallabda és a tenisz is a legkedveltebb sportágak között. (2004-ben csak a foci szerepelt)
- 13) A rendszeresen sportolók személyiségjegyei nem térnek el a passzívakétól. (2004-ben pont az ellenkezőjét állapítottam meg)
- 14) Kimutatható összefüggés a sportolás mennyisége és az értékorientáció között. Akinek fontos érték a fittség, a barátság, a becsületesség, a karrier, az ambíció, többet sportolnak. (2004-ben csak a fittség esetén tudtam ezt kimutatni)
- 15) A megkérdezetteim szerint a legfontosabb szempont egy sportág kiválasztásánál a közelség. (mint 2004-ben)
- 16) Legjellemzőbb a 60 percig tartó mozgás egy-egy alkalommal mind a 4 csoport esetében
- 17) Összességében a sportoló megkérdezettek 57,7 %-a vesz igénybe szabadidősport szolgáltatót. A 4 csoport kereslete eltérő, a sportoló közgazdászhallgatóknál jelentkezik a legnagyobb arányú kereslet (69,2 %).
- 18) Mind a 4 csoportnak a szolgáltatók értékelésénél elsődleges szempont az ár.

5. Mellékletek

5.1. 1. számú melléklet: Demográfiai adatok a mintában

a. A megkérdezettek megoszlása aszerint, hogy milyen területen tanulnak:

Jogászhallgató	99 fő	18,4 %
Mérnökhallgató	148 fő	27,5 %
Közgazdászhallgató	131 fő	24,3 %
Bölcészahallgató	152 fő	28,2 %
Egyéb	9 fő	1,7 %

b. A megkérdezettek nemek szerinti megoszlása

	A teljes mintában	Jogászok	Mérnökök	Közgazdászok	Bölcészek
Férfi	46,6 %	34,3 %	84,5 %	36,6 %	27 %
Nő	53,4 %	65,7 %	15,5 %	63,4 %	73 %

c. A megkérdezettek átlagéletkora

	A teljes mintában	Jogászok	Mérnökök	Közgazdászok	Bölcészek
	21,76	21,75	21,34	22,86	21,32

d. A megkérdezettek vagyoni helyzetére utaló tényezők

	A teljes mintában	Jogászok	Mérnökök	Közgazdászok	Bölcészek
Van saját autója	13,2 %	16,2 %	15,5 %	14,6 %	7,9 %
Nincs	86,8 %	83,8 %	84,5 %	85,4 %	92,1 %
Van saját lakása	21,2 %	21,2 %	13,5 %	22,1 %	19,1 %
Nincs	78,8 %	78,8 %	86,5 %	77,9 %	80,9 %
Modemes Internet	9,8 %	10,1 %	8,1 %	5,3 %	14,5 %
ISDN	5,9 %	5,1 %	1,4 %	8,4 %	9,2 %
ADSL	73,1 %	77,8 %	81 %	73,3 %	62,5 %
Nincs Internet	11,1 %	7,1 %	9,5 %	13 %	13,8 %

5.2. 2. számú melléklet: Szabadidő-eltöltés, értékorientáció

a. Leginkább és legkevésbé kedvelt szabadidős tevékenységek (A tevékenységek alatt az **átlag**, a **szórás** és a **módusz** értékei szerepelnek.)

	A teljes mintában			Jogászok			Mérnökök			Közgazdászok			Bölcsészek		
1.	<i>zenehallgatás</i>			<i>zenehallgatás</i>			<i>zenehallgatás</i>			<i>zenehallgatás</i>			<i>zenehallgatás</i>		
	7,45	0,95	8	7,36	1,05	8	7,57	0,84	8	7,37	1,06	8	7,47	0,9	8
2.	<i>újságolvasás</i>			<i>tévézés</i>			<i>barátokkal valóösszejövés</i>			<i>újságolvasás</i>			<i>könyvolvasás</i>		
	6,48	1,53	7	6,92	1,53	8	6,37	1,36	7	6,90	1,12	7	7,13	1,28	8
3.	<i>tévézés</i>			<i>újságolvasás</i>			<i>sportolás</i>			<i>tévézés</i>			<i>tévézés</i>		
	6,47	1,72	8	6,67	1,56	7	6,22	1,55	7	6,73	1,51	8	6,57	1,59	8
Sportolás	6.			7.			3.			6.			7.		
	6,02	1,68	7	6,07	1,69	7	6,22	1,55	7	6,30	1,43	7	5,54	1,92	7
16.	<i>könnyűzenei koncert</i>			<i>könnyűzenei koncert</i>			<i>sporteseményekre járás</i>			<i>sporteseményekre járás</i>			<i>Számítógépes játék</i>		
	2,69	1,15	1	2,59	1,27	3	2,47	1,59	1	2,65	1,48	2	2,85	2,13	1
17.	<i>sporteseményekre járás</i>			<i>sporteseményekre járás</i>			<i>színház</i>			<i>könnyűzenei koncert</i>			<i>komolyzenei koncert</i>		
	2,37	2,15	1,20	2,36	1,43	1	2,33	0,99	2	2,56	1,14	3	2,29	1,22	1
18.	<i>komolyzenei koncert</i>			<i>komolyzenei koncert</i>			<i>komolyzenei koncert</i>			<i>komolyzenei koncert</i>			<i>sporteseményekre járás</i>		
	2,08	1,13	1	2,13	1,14	1	1,82	1,12	1	2,07	0,99	1	2,05	1,23	1

b. A legfontosabb és a legkevésbé fontos értékek (Az értékek alatt az **átlag**, a **szórás** és a **módusz** értékei szerepelnek.)

	A teljes mintában			Jogászok			Mérnökök			Közgazdászok			Bölcsészek		
1.	<i>barátság</i>			<i>barátság</i>			<i>egészség</i>			<i>egészség</i>			<i>lelki béke</i>		
	6,51	0,93	7	6,47	1,01	7	6,42	1,02	7	6,64	0,72	7	6,60	0,93	7
2.	<i>egészség</i>			<i>egészség</i>			<i>barátság</i>			<i>barátság</i>			<i>barátság</i>		
	6,45	0,99	7	6,43	1,10	7	6,35	1,07	7	6,65	0,59	7	6,54	0,96	7
3.	<i>lelki béke</i>			<i>család</i>			<i>család</i>			<i>lelki béke</i>			<i>becsületesség</i>		
	6,37	1,1	7	6,37	1,10	7	6,31	1,04	7	6,46	0,86	7	6,35	1,02	7
Fittség	8.			9.			8.			8.			8.		
	5,67	1,19	6	5,61	1,26	7	5,66	1,18	6	5,91	0,96	6	5,49	1,28	6
12.	<i>karrier</i>			<i>karrier</i>			<i>karrier</i>			<i>társadalmi elismerés</i>			<i>társadalmi elismerés</i>		
	4,91	1,46	5	5,08	1,48	5	4,95	1,49	5	5,33	1,30	6	4,61	1,77	5
13.	<i>társadalmi elismerés</i>			<i>pénz</i>			<i>pénz</i>			<i>karrier</i>			<i>karrier</i>		
	4,86	1,6	5	4,98	1,25	5	4,87	1,30	5	5,18	1,16	5	4,51	1,57	5
14.	<i>pénz</i>			<i>társadalmi elismerés</i>			<i>társadalmi elismerés</i>			<i>pénz</i>			<i>pénz</i>		
	4,85	1,35	5	4,96	1,66	5	4,67	1,51	4	5,18	1,18	5	4,49	1,48	4

5.3. 3. számú melléklet: A sportolás indokai, motivációi

	A teljes mintában	Jogászok	Mérnökök	Közgazdászok	Bölcészek
1.	<i>kikapcsolódás-szórakozás</i> 76,6 %	<i>kikapcsolódás-szórakozás</i> 75,6 %	<i>kikapcsolódás-szórakozás</i> 80,6 %	<i>fittség</i> 76,9 %	<i>egészség</i> 76,1 %
2.	<i>egészség</i> 75,0 %	<i>egészség</i> 74,4 %	<i>élvezet</i> 79,0 %	<i>egészség</i> 74,4 %	<i>kikapcsolódás-szórakozás</i> 74,3 %
3.	<i>fittség</i> 71,8 %	<i>élvezet</i> 71,8 %	<i>egészség</i> 75,8 %	<i>kikapcsolódás-szórakozás</i> 73,5 %	<i>fittség</i> 69,9 %
4.	<i>élvezet</i> 70,9 %	<i>fittség</i> 65,4 %	<i>fittség</i> 72,6 %	<i>élvezet</i> 70,1 %	<i>szép, formás test</i> 65,5 %

5.4. 4. számú melléklet: A legkedveltebb sportágak

a. A leggyakrabban űzött sportágak

	A teljes mintában	Jogászok	Mérnökök	Közgazdászok	Bölcészek
1.	<i>aerobic</i> 13,4 %	<i>aerobic</i> 20,3 %	<i>kondi</i> 12,9 %	<i>futás</i> 18,1 %	<i>aerobic</i> 18,8 %
	<i>futás</i> 13,4 %				
2.	<i>foci</i> 9,8 %	<i>futás</i> 15,2 %	<i>kerékpár</i> 12,1 %	<i>aerobic</i> 17,2 %	<i>futás</i> 14,3 %
3.	<i>kondi</i> 9,3 %	<i>küzdősportok</i> 10,1 %	<i>foci</i> 10,5 %	<i>foci</i> 12,1 %	<i>úszás</i> 12,5 %
4.	<i>úszás</i> 7,3 %	<i>úszás</i> 8,9 %	<i>küzdősportok</i> 7,3 %	<i>kondi</i> 7,8 %	<i>kondi</i> 8,9 %
5.	<i>kerékpár</i> 6,6 %	<i>kondi</i> 7,6 %	<i>futás</i> 6,5 %	<i>kosárlabda</i> 6,0 %	<i>foci</i> 7,1 %
				<i>torna</i> 6,0 %	
				<i>tenisz</i> 6,0 %	
6.	<i>küzdősportok</i> 5,5 %	<i>kosárlabda</i> 6,3 %	<i>kosárlabda</i> 4,8 %	<i>úszás</i> 4,3 %	<i>kerékpár</i> 6,3 %
					<i>tánc</i> 6,3 %
7.	<i>kosárlabda</i> 5,2 %	<i>kerékpár</i> 5,1 %	<i>úszás</i> 4,0 %	<i>fallabda</i> 3,4 %	<i>torna</i> 5,4 %
			<i>fallabda</i> 4,0 %		
			<i>tenisz</i> 4,0 %	<i>evezés</i> 3,4 %	
			<i>atlétika</i> 4,0 %		

b. A legtöbbször által üzemeltetett sportágak

	A teljes mintában	Jogászok	Mérnökök	Közgazdászok	Bölcsészek
1.	<i>futás</i> 24,7 %	<i>futás</i> 23,2 %	<i>kerékpár</i> 23,0 %	<i>futás</i> 35,9 %	<i>futás</i> 21,7 %
2.	<i>aerobic</i> 16,7 %	<i>aerobic</i> 22,2 %	<i>futás</i> 18,9 %	<i>aerobic</i> 25,2 %	<i>aerobic</i> 20,4 %
3.	<i>úszás</i> 16,3 %	<i>úszás</i> 17,2 %	<i>kondi</i> 18,2 %	<i>úszás</i> 18,3 %	<i>úszás</i> 19,1 %
4.	<i>kerékpár</i> 16,1 %	<i>kondi</i> 16,2 %	<i>foci</i> 17,6 %	<i>foci</i> 16 %	<i>kerékpár</i> 14,5 %
5.	<i>kondi</i> 14,8 %	<i>kerékpár</i> 15,2 %	<i>úszás</i> 11,5 %	<i>kondi</i> 14,5 %	<i>kondi</i> 11,2 %
6.	<i>foci</i> 13,7 %	<i>foci</i> 13,1 %	<i>kosárlabda</i> 8,8 %	<i>kerékpár</i> 11,5 %	<i>torna</i> 9,9 %

5.5. 5. számú melléklet: Új, divatos sportok kereslete

	A teljes mintában			Jogászok	Mérnökök	Közgazdászok	Bölcsészek
	összesen	van autója	van lakása				
jóga	2 %	4,2 %	4,9 %	1 %	2 %	2,3 %	2 %
si	3,2 %	8,5 %	4,9 %	3 %	1,4 %	6,1 %	2 %
lovaglás	1,7 %	1,4 %	1 %	0,7 %	0,7 %	0,8 %	2,6 %
falmászás	1,7 %	2,8 %	-	1 %	3,4 %	0,8 %	1,3 %
görcsolya	1,5 %	-	2 %	1 %	1,4 %	0,8 %	2,6 %
tenisz	6,5 %	12,7 %	6,9 %	9,1 %	5,4 %	9,9 %	3,3 %
fallabda	6,5 %	8,5 %	13,7 %	8,1 %	5,4 %	10,7 %	3,3 %
Összesen	23,1 %	38,1 %	33,4 %	23,9 %	19,7 %	31,4 %	17,1 %

5.6. 6. számú melléklet: Hol sportolnak

	A teljes mintában	Jogászok	Mérnökök	Közgazdászok	Bölcsészek
Erre specializálódott szolgáltató-helységben	57,7 %	60,3 %	50,8 %	69,2 %	52,2 %
Közterületen	47,0 %	43,6 %	48,4 %	56,4 %	38,9 %
Otthon	40,0 %	35,9 %	33,9 %	44,4 %	46,0 %
Iskolai sportpályán	24,3 %	14,1 %	37,9 %	24,8 %	17,7 %
Egyesületi sportpályán	18,9 %	17,9 %	24,2 %	17,1 %	15,9 %

5.7. 7. számú melléklet: Mely szempontok fontosak egy szabadidősport-szolgáltató esetén

	A teljes mintában	Jogászok	Mérnökök	Közgazdászok	Bölcsészek
1. elérhető ára van	83,6 %	82,1 %	81,5 %	86,3 %	85,0 %
2. könnyű megközelíthetőség	68,9 %	78,2 %	62,1 %	76,1 %	63,7 %
3. nyitvatartási ideje megfelelő	68,0 %	69,2 %	69,4 %	64,1 %	69,9 %
4. a hely belső állapota színvonalas	61,8 %	64,1 %	55,7 %	65,0 %	63,7 %
5. színvonalas sportolási lehetőség adott sportág esetén	60,5 %	62,8 %	70,2 %	60,7 %	46,9 %
6. megfelelő személyzet	41,6 %	46,2 %	40,3 %	35,9 %	43,4 %
7. vendégkör	36,6 %	39,7 %	42,7 %	30,8 %	34,5 %
8. több sportág üzésére van lehetőség	26,4 %	29,5 %	19,4 %	23,9 %	32,7 %
9. kiegészítő szolgáltatások	23,6 %	35,9 %	15,3 %	22,2 %	32,7 %
10. külső állapot, környék	20,5 %	18,0 %	16,9 %	22,2 %	23,8 %

6. Forrásjegyzék

1. Aszmann Anna (2000): Fiatalok egészségi állapota és egészségmagatartása. Országos Tisztifőorvosi Hivatal, Budapest
2. Bauer Béla – Szabó Andrea (2005): Ifjúság2004: http://www.mobilitas.hu/fajlok/kutatas/10/ifjusag2004_gyorsjelentes_2005%5B1%5D_04.18..pdf, 2006. márciusi tartalommal
3. Cseke Hajnalka (2006): Korkontroll. Figyelő, 2006/50. évf. 24. szám 26-28. old.
4. Előzetes adatok. A sportolási szokások Magyarországon 2003-ban c. vizsgálatból. Szonda Ipsos, 2003. június
5. Fábri István (2002): A sport, mint a fiatal korosztályok életmódjának meghatározó eleme. In: Ifjúság 2000. Tanulmányok 1. (szerk.: Szabó Andrea, Bauer Béla, Laki László), Nemzeti Ifjúságkutató Intézet, Budapest
6. Falussy Béla – Harcsa István (2000): Időfelhasználás 1986 és 1999 őszén. KSH, Budapest
7. Háttéranyag a Sport XXI Nemzeti Sportstratégiához, kézirat Budapest, http://www.nsh.hu/fileadmin/download/sportigazgas/sportstrategia/Sportstrategia_N_ST_050121.doc, 2006. márciusi tartalommal
8. Laki László – Nyerges Mihály (1999): A budapesti és a falusi fiatalok sportolása. Sporttudomány, 1999/3. 3-11. old.
9. Polányi Gábor (1998): A sportolás és a testmozgás társadalmi összefüggései. In: Társadalmi tény-kép (szerk.: Szívós Péter – Tóth István György). TÁRKI, Budapest
10. Pluhár Zsuzsanna – Pikó Bettina (2003): A sport előfordulása és esetleges protektív hatása fiatalok körében. Magyar Sporttudományi Szemle, 2003/1. 26-29. old.
11. Pluhár Zsuzsanna – Keresztes Noémi – Pikó Bettina (2003): "Ép testben ép lélek". Középiskolások értékrendje fizikai aktivitásuk tükrében. Magyar Sporttudományi Szemle, 2003/2. 29-33. old.
12. Szabó Ágnes (2004): Szabadidősport-fogyasztás egyetemista módra – Fogyasztói magatartás kutatás a szabadidősport-keresletről különböző budapesti egyetemeken tanuló hallgatók körében, egyetemi diplomadolgozat, BCE, Budapest
13. Szórakozásra átlag havi 5688 forintot költenek a fiatalok: www.gfk.hu/sajtokoz/fr6.htm, 2004. januári tartalommal
14. Takács Ferenc (1999): Civilizációs korszakváltás és az ifjúság testkultúrája. In: Sport

és életmód II. Országos Sporttudományos Kongresszus I. kötet